

جهانگیری:

سوءاستفاده از ارز ۴۲۰۰ تومانی

خیانت به کشور است

صفحه ۹ را بخوانید

اقتصاد با سیاست؛ اولویت کدام است؟

امر الله امینی

عضو هیات علمی دانشکده اقتصاد دانشگاه علامه تهران

اقتصاد کشور مدتی است که از ریل اصلی خود خارج شده و این حرکت خارج از ریل خود را در معیشت مردم نیز نمایان کرده است. اما سؤال اینجاست که آیا اقتصاد کشور آن طور که در سیاست‌های اقتصاد مقاومتی، چشم‌انداز ۱۴۰۴ واصل ۴۴ قانون اساسی تبیین شده، اولویت سیاستگذاران بوده است؟ اگر خیر؛ باید چه کرد تا اقتصاد در اولویت سیاستگذاری‌ها قرار بگیرد و بی‌توجهی به آن چه عواقبی خواهد داشت؟ در نگاهی کلی، در جهان دو اولویت اصلی روند سیاستگذاری کشورها را تعیین می‌کنند: یک اولویت اقتصاد است و دیگری سیاست. کشورهای درحال توسعه لازم است که اولویت اول سیاستگذاری را اقتصاد قرار دهند اما بررسی تجربیات جهانی نشان داده که اغلب برعکس عمل می‌کنند و سیاست را محور قرار می‌دهند. علت آن هم مسائلی مانند نبود شفافیت داخلی و وضعیت دولت هاست. چراکه در اولویت قرار گرفتن اقتصاد، به مسائل متعددی وابسته است.

صفحه ۸ را بخوانید

«ایران» گزارش می‌دهد

آزاد سازی ۱۳۰۰۰ معدن در راه است

اولین حوزه‌ای که وزیر صمت بعد از رأی اعتماد خود از مجلس، نسبت به آن واکنش نشان داد حوزه معدن و صنایع معدنی بود؛ علیرضا رزم حسینی بر این امر تأکید کرد که تا سه ماه آینده باید تکلیف ۱۳ هزار پهنه معدنی و معدن محبوس شده مشخص شود. ۱۵ سالی است که در مورد تعیین تکلیف پهنه‌های معدنی و معادن صحبت می‌شود و باوجود شمارش معکوس برای اصلاح این رویه هیچ معدن و پهنه معدنی آزاد نشده است. در این جریان، کشور با دو نوع شرایط مواجه است. اولین نوع آن این است که بخشی از معدن یا پهنه معدنی در تملک افراد است یعنی آن معدن در جایی قرار گرفته که جزو اموال یک فرد محسوب می‌شود و صاحب معدن تحت هر شرایطی که بعضاً کمبود منابع مالی است نمی‌تواند آن معدن و پهنه معدنی را فعال کند.

صفحه ۹ را بخوانید

آسیب شناسی کارکردی رسانه ملی از لنز اقتصاد

بودجه غیر شفاف از جیب مردم

از هر ۱۰ ایرانی، ۳ نفر معتقد هستند رسانه ملی واقعبیت جامعه را منعکس می‌کند(مرکز افکار سنجی اسپسا- خرداد۹۹) داده‌ای که یکی از بزرگ‌ترین شکاف‌های این سازمان را با مردم و مخاطبانش آشکار می‌کند. سازمانی که عمومی‌ترین و ملی‌ترین رسانه کشور نام گرفته، سخت‌ترین دوران حیات خود را پشت سر می‌گذارد. از یک سو بودجه‌ها و افزایش حقوق‌ها و درآمد‌ها کفاف هزینه‌هایش را نمی‌دهد و همچنان زیان‌ده است و از سوی دیگر ضریب نفوذش در میان مخاطبان به محاق رفته است. حالا دیگر نه انحصارش قدرت آفرین است و نه گستردگی سازمان و تعداد نیروهای انسانی. اینها که گفتیم گزاره‌هایی برای توصیف وضعیت کنونی یک رسانه نیست، پرسش‌هایست که اذهان عامه مردم به دنبال پاسخش هستند. مرتضی کاظمی دانش آموخته اقتصاد و مدیریت در این رابطه می‌گوید: «بودجه این سازمان غیر شفاف است و در گام نخست باید به مردم گزارش عملکرد و صورت حساب ارائه کند.»

صفحه ۱۰ را بخوانید

۹ درصد از چک‌های مبادله‌ای در شه‌رور برگشت خورد
براساس آمار بانک مرکزی در شهریور ماه سال جاری از کل تعداد و مبلغ چک‌های مبادله شده، به ترتیب ۹٫۲ درصد و ۱۰٫۱ درصد برگشت داده شده است. براساس تازه‌ترین آمار بانک مرکزی، بیش از ۹ میلیون و ۴۰۰ هزار فقره چک به ارزشی بالغ بر ۳۱۲ هزار میلیارد ریال در شهریور ماه ۱۳۹۹ در کل کشور مبادله شد که نسبت به ماه قبل از نظر تعداد و مبلغ به ترتیب ۱۰٫۵ درصد و ۴٫۷ درصد افزایش نشان می‌دهد. در ماه مورد گزارش در استان تهران حدود ۳ میلیون فقره چک به ارزشی بالغ بر ۲۲۱ هزار میلیارد ریال مبادله شد. در شهریورماه ۱۳۹۹، ۴۹٫۶ درصد از تعداد چک‌های مبادله‌ای کل کشور در سه استان تهران، اصفهان و خراسان رضوی مبادله شده‌است که بیشترین سهم را در مقایسه با سایر استان‌ها دارا بوده‌اند. همچنین ۸٫۶۲ درصد از ارزش چک‌های فوق در سه استان تهران (۵۰ درصد)، اصفهان (۶٫۴ درصد) و خراسان رضوی (۶۰ درصد) مبادله شده است که بیشترین سهم را در مقایسه با سایر استان‌ها دارا بوده است.

■ چک‌های وصولی

در شهریور ماه ۱۳۹۹، در کل کشور بیش از ۸٫۵ میلیون فقره چک به ارزشی بالغ بر ۱۸۲۶ هزار میلیارد ریال وصول شد که نسبت به ماه قبل از نظر تعداد و مبلغ به ترتیب ۷٫۱ درصد و ۴۰٫۶ درصد افزایش نشان می‌دهد. از کل تعداد و مبلغ چک‌های مبادله شده در ماه مذکور به ترتیب ۱۰٫۸ درصد و ۸۹٫۹ درصد وصول شده است. درصد تعداد و مبلغ چک‌های وصول شده در مرداد ماه ۱۳۹۹ به ترتیب معادل ۹۰٫۷ درصد و ۹۰٫۲ درصد و در شهریور ماه ۱۳۹۸ به ترتیب برابر ۹۰٫۸ درصد و ۸۷ درصد بوده است. در شهریور ماه ۱۳۹۹، در استان تهران بیش از ۲٫۷ میلیون فقره چک به ارزشی بالغ بر ۹۳۴ هزار میلیون ریال وصول شد که از نظر تعداد ۹۱٫۶ درصد و از نظر ارزش ۹۱٫۲ درصد از کل چک‌های مبادله‌ای وصول شده است. در ماه مذکور در بین سایر استان‌های کشور، بیشترین نسبت تعداد چک‌های وصولی به کل چک‌های مبادله‌ای در استان، به ترتیب به استان‌های گیلان (۹۳٫۶ درصد)، البرز (۹۲٫۲ درصد) و گلستان، مازندران و بیزد (هر کدام ۸۸٫۹ درصد) اختصاص یافته است و استان‌های کهگیلویه و بویر احمد (۸۴٫۷ درصد)، چهارمحال و بختیاری (۸۶٫۶ درصد) و کردستان (۸۷٫۱ درصد) پایین‌ترین نسبت تعداد چک‌های وصولی به کل چک‌های مبادله شده در استان را به خود اختصاص داده اند. در ماه مورد بررسی در بین سایر استان‌های کشور، بیشترین نسبت ارزش چک‌های وصولی به کل ارزش چک‌های مبادله‌ای در استان به ترتیب به استان‌های گیلان (۹۳٫۲ درصد)، البرز (۹۱٫۶ درصد)، مازندران (۹۰٫۷ درصد) اختصاص یافته است و استان‌های خراسان جنوبی (۸۲٫۵ درصد)، لرستان (۸۳٫۵ درصد) و سیستان و بلوچستان و قم (هر کدام ۸۳٫۰ درصد) کمترین نسبت ارزش چک‌های وصولی به کل ارزش چک‌های مبادله شده در استان را به خود اختصاص داده‌اند./تسنیم

سایت‌ها و چارترکننده‌ها عامل گرانی بلیت هواپیما

دبیر انجمن شرکت‌های هواپیمایی اعلام کرد: برخی اشتباهات و تخلفات از سوی سایت‌های فروش اینترنتی و چارترکننده‌ها باعث گرانی بلیت هواپیما شده است و ایرلاین‌ها تاکنون گرانفروشی نداشته‌اند. مقصود اسعدی سامانی اظهار کرد: تاکنون هیچ گزارشی از افزایش قیمت بلیت هواپیما طی هفته‌های گذشته از سوی ایرلاین‌ها نداشته‌ایم و همه شرکت‌های هواپیمایی طی این باره زمانی سعی کرده‌اند بلیت هواپیما را در دامنه نرخ تعیین شده قبلی بفروشند اما برخی سایت‌های فروش بلیت هواپیما و چارترکننده‌ها اشتباهات و تخلفاتی مرتکب شده‌اند و از این وضعیت بازار سوءاستفاده می‌کنند. در این میان همه این تخلفات به‌نام شرکت‌های هواپیمایی نوشته می‌شود و مردم آن را از چشم ما می‌بینند. وی افزود: اگر وعده‌هایی که مسئولان برای حمایت از ایرلاین‌ها در این شرایط داده‌اند مانند تأمین ارز نیمايي یا نرخ مناسب و ارائه تسهیلات ارزان قیمت عملی شود، شرکت‌های هواپیمایی نیازی به افزایش قیمت بلیت هواپیما ندارند، چرا که هزینه‌های افزایش یافته آنها جبران می‌شود. دبیر انجمن شرکت‌های هواپیمایی اعلام کرد: اگر مردم شاهد بالا رفتن نرخ پروازهای داخلی تا تعیین تکلیف و اعلام نتیجه جلسات بودند بهتر است ابتدا به سایت انجمن شرکت‌های هواپیمایی مراجعه کنند و قیمت‌های اعلامی را با نرخ‌های مندرج در نرخنامه رسمی موجود در سایت مقایسه کنند و اگر بالاتر از سقف تعیین شده بود آن را به انجمن یا سازمان هواپیمایی کشور گزارش کنند تا با متخلفان برخورد لازم صورت گیرد. به‌عنوان مثال قیمت بلیت هواپیما در مسیر تهران -مشهد که نهایتاً باید قیمتی حدود ۷۰۰ هزار تومان داشته باشد توسط چارترکننده‌ای یک میلیون و ۲۰۰ هزار تومان فروخته شده است./ایسنا

ازسوی صندوق بین‌المللی پول برای کشورهای حوزه خاورمیانه و شمال آفریقا ارائه شد

۷ راه حل کلیدی برای مقابله با

خسارت اقتصادی کرونا

گروه اقتصادی/ حدود ۱۰ ماه از شیوع کرونا در جهان می‌گذرد. در این مدت، دولت‌ها برای مقابله با این بحران که رشد اقتصادی جهان را به منفی ۳ درصد خواهد رساند و در ۱۰۰ سال اخیر هم بی‌سابقه است اقداماتی را انجام داده‌اند. اما این اقدامات با توجه به نوع اقتصاد و توسعه‌یافتگی اقتصادی آنها متنوع بوده است. در این خصوص صندوق بین‌المللی پول برای کشورهای حوزه منا(خاورمیانه و شمال آفریقا) و آسیای مرکزی ۷ توصیه برای مقابله کوتاه مدت و میان مدت پیشنهاد کرده است:

۱- کشورها برای مقابله با پاندمی کرونا اقدامات متنوعی را به کار گرفته‌اند. طبیعت بی‌مانند بحران نیازمند کنش نرم بود. واردکنندگان نفت در خاورمیانه و آسیای مرکزی بر افزایش هزینه‌های بهداشتی و واگذاری‌های هدفمند اجتماعی متمرکز شده بودند. این در حالی است که صادرکنندگان نفت اولویت خود را بر کاهش موقت مالیات، تمدید مهلت بازپرداختی‌ها و افزایش هزینه‌های دیگر از قبیل پرداخت‌های بخشی از حقوق برای محافظت از اشتغال را در پیش گرفته بودند. ۲- میانگین واکنش مالی در خاورمیانه و آسیای مرکزی پایین‌تر از متوسط اقتصادهای نوظهور بود که نشان دهنده فضای متفحص مالی در این منطقه است. میانگین بسته‌های درآمدی و هزینه‌ای در کشورهای واردکننده نفت این منطقه در

🔴 کشورهای صادرکننده نفت و واردکننده نفت در خاورمیانه و آسیای مرکزی

۱۵ کشور در خاورمیانه و آسیای مرکزی صادرکننده نفت هستند: الجزایر، جمهوری آذربایجان، بحرین، ایران، عراق، قزاقستان، لیبی، عمان، قطر، عربستان سعودی، ترکمنستان، امارات متحده عربی، ازبکستان و یمن. ۱۷ کشور واردکننده نفت هستند: افغانستان، ارمنستان، جیبوتی، مصر، گرجستان، اردن، قرقیزستان، لبنان، موریتانی، مراکش، پاکستان، سومالی؛ سودان، سوریه، تاجیکستان، تونس، کرانه باختری و نوار غزه.

برش

۴- کسری بالاتر بودجه به معنای نیازهای بیشتر مالی است. با افزایش کسری‌ها، انتظار می‌رود که نیازهای متوسط مالی بیش از ۴ درصد تولید ناخالص داخلی افزایش یابد چون پاندمی باعث شده که مجموع نیازهای مالی عمومی در سال جاری به ۶۱۳ میلیارد دلار برسد که این میزان در سال ۲۰۲۱ به ۵۷۱ میلیارد دلار خواهد رسید. حوزه مناپ همانند واردکنندگان نفت در مقایسه با صادرکنندگان نفت، بیشتر از آسیای مرکزی و قفقاز نیازمند تأمین مالی خواهند بود. انتظار می‌رود که در کشورهای حوزه مناپ بیشتر بر منابع داخلی متکی شوند. در حالی که حوزه آسیای مرکزی و قفقاز به تأمین مالی خارجی وابسته‌تر هستند. ۵- بدهی‌های بالاتر فضای مالی را محدودتر خواهد کرد و ریسک مالی را بالا خواهد برد. بسیاری از کشورهای منطقه

بخش عمده تأمین منابع مالی در اصلاح ساختار بودجه مربوط به مالیات است

رئیس سازمان برنامه و بودجه با بیان اینکه عمده منابعی که در اصلاح ساختار بودجه استفاده می‌شود مربوط به مالیات است، رئیس سازمان برنامه و بودجه ادامه داد: در حال حاضر نیز اصلاح قانون مالیات‌های مستقیم در دستور کار مجلس و دولت است و مجلس می‌تواند در فرآیند تصویب لایحه ۱۴۰۰ آن را تصویب کند.

وی افزود: موضوع دیگر مربوط به هزینه‌هاست، بخشی از هزینه‌هایی که الان انجام می‌شود به‌دلیل تعدد و کارهای موازی دستگاه‌هاست؛ اگر مجلس بتواند برای دستگاه‌هایی که کار واحد دارند این قانون را اجرایی کرده و مشکلات را رفع کند، دولت حمایت می‌کند. رئیس سازمان برنامه و بودجه درباره مطالبات بانزشتگان در سال ۹۸ نیز افزود: هر سال پاداش بانزشتگی سال قبل را به طور کامل پرداخت می‌کنیم، بر این اساس مطالبه فرهنگیان پنج هزار و ۲۰۰میلیارد تومان بود که پرداخت شد. نوبخت افزود: مطالبه پاداش بانزشتگان سایر دستگاه‌ها به مبلغ سه هزار و ۴۵۰ میلیارد تومان نیز یک هفته است که در حساب خزانه محفوظ بوده و انتظار داریم دستگاه‌هایی که تاکنون اقدام نکرده‌اند، اقدام به این کار کنند.

وی ادامه داد: در طرح همسان‌سازی حقوق بانزشتگان که از اول مهرماه اجرایی شد، دو هزار و ۴۰۰ حکم اصلاح شد و در برخی موارد مشکلاتی بود که

با موضوع منابع است، عمده منابعی که

تحریم اخیر امریکا هیچ تأثیری ندارد

وزیر نفت با بی‌تأثیر خواندن تحریم شامگاه دوشنبه (پنجم آبان ماه) امریکا تأکید کرد: این اقدام امریکایی‌ها تنها من و همکارانم را در پیمودن اهدافمان مصمم‌تر کرد. بیژن زنگنه، در واکنش به تحریم خود از سوی وزارت خزانه‌داری امریکا اظهار داشت: دستگاه‌های اطلاعاتی امریکا پس از هفت سال کشف کردند که بیژن زنگنه، وزیر نفت به‌دلیل ارتباط با وزارت نفت باید تحریم شود، این مسأله بسیار شری بود و به این دلیل من را تحریم کردند! واقعاً به‌خاطر این هوشمندی باید به امریکایی‌ها تبریک گفت!

وی درباره تأثیر اقدام شامگاه دوشنبه امریکا با تأکید بر اینکه این تحریم هیچ تأثیری ندارد و ما تحریم بودیم، تصریح کرد: من سرمایه‌ای در بیرون از ایران ندارم، این اقدام امریکایی‌ها تنها من و همکارانم را در پیمودن اهدافمان مصمم‌ترکرد. وزیر نفت درباره محور نشست با اعضای کمیسیون عمران مجلس با بیان اینکه بیشتر مباحث مطرح‌شده در این نشست مربوط به عمران شهرها، روستاها و زیرساخت‌های آن بود، تصریح کرد: همچنین درباره موضوع قیر صحبت زیادی شد که ما اعلام کردیم آمادگی داریم آن را پس از نهایی شدن قانونی که مجلس آن را تصویب کرده، اجرا کنیم. این موضوع سبب رونق و عمران در شهرهای کوچک و روستاها خواهد شد. زنگنه «بدهی دولت به پیمانکاران» را که قرار است از طریق تهاتر نفت انجام شود، موضوع دیگر این نشست عنوان کرد و افزود: درباره چگونگی عملیاتی شدن این موضوع و مسیری که برای اجرای آن باید طی شود، توضیحاتی داده شد. وی از گازرسانی روستا و شهرها هم به‌عنوان دیگر محور یاد کرد و گفت: «همچنین در این نشست بر رعایت حریم خطوط لوله و تأسیسات نفتی تأکید کردم.» وزیر نفت با اشاره به اینکه موضوع مربوط به بهینه‌سازی مصرف سوخت هم در این نشست مطرح شد، تصریح کرد: در این زمینه توضیح داده شد که دو سند همسو با این موضوع تدوین شده که سند نخست مربوط به عرضه و تقاضای گاز تا افاق ۱۴۲۰ است که در آن به‌طور جدی موضوع بهینه‌سازی دیده شده است. این موضوع بویژه مرتبط با کمیسیون عمران (مبحث ۱۹ ساختمان) است. زنگنه ادامه داد: سند سوخت و حمل‌ونقل تا افاق ۱۴۲۰ هم تدوین شده که قرار است جزئیات بیشتر آن با حضور دوستان تشریح شود و از دیدگاه‌های کمیسیون عمران در این بخش استفاده کنیم.

وی با بیان اینکه طیف وسیعی از پرسش‌ها در این نشست از اکتشاف تا گازرسانی مطرح شد، افزود: البته فرصت نشد به‌همه پرسش‌ها پاسخ دهم، اما در فرصت دیگر خدمت دوستان خواهم رسید، از نظر من نشست مفیدی بود./تسنیم